

Tlač a informácie

Všeobecný súd Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č.°25/22
v Luxemburgu 9. februára 2022

Rozsudok vo veci T-791/19
Sped-Pro/Komisia

Všeobecný súd zrušil rozhodnutie Komisie, ktorým bola zamietnutá sťažnosť proti spoločnosti PKG Cargo kontrolovanej Poľskom ako štátom, týkajúca sa údajného zneužitia jej dominantného postavenia na trhu služieb železničnej nákladnej dopravy v Poľsku

Všeobecný súd po prvýkrát posudzoval dôsledok systémových alebo všeobecných nedostatkov právneho štátu v členskom štáte na určenie orgánu hospodárskej súťaže, ktorý je najvhodnejší na preskúmanie sťažnosti

Spoločnosť Sped-Pro S.A. založená podľa poľského práva (ďalej len „žalobkyňa“) v rámci výkonu činností v oblasti poskytovania prepravných služieb využívala služby železničnej nákladnej dopravy poskytované spoločnosťou PKP Cargo S.A., kontrolovanou Poľskom ako štátom.

Dňa 4. novembra 2016 podala žalobkyňa Európskej komisii sťažnosť na spoločnosť PKP Cargo. V tejto sťažnosti žalobkyňa uviedla, že PKP Cargo zneužila svoje dominantné postavenie na trhu služieb železničnej nákladnej dopravy v Poľsku tým, že s ňou údajne odmietla uzavrieť viacročnú zmluvu o spolupráci za trhových podmienok.

Dňa 12. augusta 2019 Komisia zamietla túto sťažnosť rozhodnutím C(2019) 6099 final¹ (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) v podstate s odôvodnením, že poľský orgán hospodárskej súťaže je vhodnejší na jej preskúmanie.

Za týchto okolností žalobkyňa podala na Všeobecný súd žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia napadnutého rozhodnutia. Na podporu svojej žaloby uviedla tri žalobné dôvody založené na porušení jej práva na prejednanie veci v primeranej lehote a neexistencii odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, na porušení zásady právneho štátu v Poľsku a na zjavne nesprávnom posúdení záujmu Únie na preskúmaní sťažnosti.

Rozsudkom z 9. februára 2022 Všeobecný súd vyhovuje žalobe a zrušuje napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. V tejto súvislosti po prvýkrát skúma dôsledok systémových alebo všeobecných nedostatkov právneho štátu v členskom štáte na určenie orgánu hospodárskej súťaže, ktorý je najvhodnejší na preskúmanie sťažnosti. Navyše uvádza dôležité spresnenia v súvislosti s okolnosťami, za ktorých nedodržanie primeranej lehoty môže viesť k zrušeniu rozhodnutia zamietajúceho sťažnosť v oblasti hospodárskej súťaže.

Posúdenie Všeobecným súdom

Po prvé, pokiaľ ide o zásadu primeranej lehoty, Všeobecný súd na jednej strane pripomína, že dodržanie primeranej lehoty pri vedení správnych konaní vo veciach politiky v oblasti hospodárskej súťaže predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie. Článok 41 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie rovnako potvrdzuje zásadu dodržania primeranej lehoty v rámci správneho konania. Všeobecný súd v tomto smere zdôrazňuje, že Komisia je povinná rozhodnúť o sťažnosti v oblasti hospodárskej súťaže v primeranej lehote. Všeobecný súd na druhej strane spresňuje, že porušenie zásady dodržania primeranej lehoty môže viesť k zrušeniu rozhodnutia zamietajúceho

¹ Rozhodnutie Komisie C(2019) 6099 final z 12. augusta 2019 (vec AT.40459 – Železničné nákladná doprava v Poľsku – PKP Cargo).

sťažnosť len vtedy, ak žalobkyňa preukáže, že nedodržanie primeranej lehoty ovplyvnilo možnosť brániť jej stanovisko v tomto konaní, čo by nastalo najmä v prípade, ak by jej uvedené prekročenie primeranej lehoty zabránilo v tom, aby zhromaždila alebo predložila Komisii skutkové alebo právne informácie týkajúce sa vytýkaných protisúťažných praktík alebo záujmu Únie na prešetrení prípadu.

S ohľadom na tieto zásady sa Všeobecný súd v prejednávanej veci domnieva, že nie je potrebné sa vysloviť k dodržaniu zásady primeranej lehoty Komisiou, keďže žalobkyňa neuviedla žiaden dôkaz o tom, že údajné prekročenie tejto lehoty mohlo ovplyvniť možnosť brániť svoje stanovisko v tomto konaní. V dôsledku toho považuje výhradu týkajúcu sa porušenia zásady dodržania primeranej lehoty za nedôvodnú.

Po druhé, pokiaľ ide o posúdenie záujmu Únie na preskúmaní sťažnosti, Všeobecný súd v prejednávanej veci zdôrazňuje, že Komisia sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď dospela k záveru, že vytýkané praktiky sa týkajú prevažne trhu služieb železničnej nákladnej dopravy v Poľsku, ďalej, že poľský orgán hospodárskej súťaže mal podrobné poznatky o tomto sektore a že na základe týchto faktorov bol uvedený orgán vhodnejší na preskúmanie sťažnosti. Všeobecný súd navyše spresňuje, že žalobkyňa sa v prejednávanej veci nesprávne domnieva, že Komisia mala zohľadniť aj ďalšie faktory pri preskúmaní záujmu Únie na prešetrení veci. V dôsledku toho takisto dôvod založený na zjavne nesprávnom posúdení záujmu Únie na preskúmaní sťažnosti sa rovnako zamietá ako nedôvodný.

Po tretie, pokiaľ ide o otázku dodržiavania zásady právneho štátu v Poľsku, Všeobecný súd skúmal tvrdenie žalobkyne, že Komisia bola vhodnejšia na preskúmanie sťažnosti vzhľadom na systémové alebo všeobecné nedostatky v oblasti právneho štátu v Poľsku, a najmä na nedostatočnú nezávislosť poľského orgánu hospodárskej súťaže a vnútroštátnych súdov, ktoré sú v tejto oblasti príslušné.

V napadnutom rozhodnutí Komisia preverovala, či takéto nedostatky bránia tomu, aby zamietla sťažnosť z dôvodu, že poľský orgán hospodárskej súťaže je vhodnejší na jej preskúmanie. Na tento účel analogicky uplatnila dvojfázové posúdenie, ktoré bolo vyžadované v rámci vykonania európskeho zatykača s cieľom ochrany základného práva na spravodlivý proces v súlade s rozsudkom Minister for Justice and Equality (Nedostatky v súdnom systéme)², ktoré spočíva v prvej fáze v posúdení existencie reálneho rizika porušenia tohto základného práva v súvislosti s nedostatkom nezávislosti súdov dotknutého členského štátu, a to z dôvodu systémových alebo všeobecných nedostatkov v tomto štáte a v druhej fáze v posúdení, či vzhľadom na konkrétne okolnosti prejednávanej veci je dotknutá osoba reálne vystavená nebezpečenstvu.

V tejto súvislosti Všeobecný súd v prvom rade konštatuje, že rešpektovanie požiadaviek právneho štátu je relevantný faktor, ktorý musí Komisia zohľadniť pri určovaní orgánu hospodárskej súťaže, ktorý je najvhodnejší na preskúmanie sťažnosti, a že na tento účel bola Komisia oprávnená analogicky vykonať predmetné posúdenie. Hoci existujú rozdiely medzi okolnosťami, ktoré viedli k vydaniu vyššie citovaného rozsudku, a okolnosťami, ktoré viedli k začatiu tohto konania, viaceré zásadné úvahy pritom odôvodňujú analogické uplatnenie záverov z uvedeného rozsudku na účely určenia orgánu hospodárskej súťaže, ktorý je najvhodnejší na preskúmanie sťažnosti oznamujúcej porušenia článkov 101 a 102 ZFEÚ. V tejto súvislosti Všeobecný súd najprv zdôrazňuje, že rovnako ako v prípade priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, spočíva spolupráca medzi Komisiou a orgánmi hospodárskej súťaže členských štátov a vnútroštátnymi súdmi na účely uplatňovania článkov 101 a 102 ZFEÚ na zásadách vzájomného uznávania, vzájomnej dôvery a lojálnej spolupráce. Následne Všeobecný súd konštatuje, že judikatúra už teraz vyžaduje, aby sa Komisia pred zamietnutím sťažnosti z dôvodu neexistencie záujmu Únie uistila, že vnútroštátne orgány sú spôsobilé dostatočným spôsobom zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa. Napokon Všeobecný súd podčiarkuje, že základné právo na spravodlivý proces pred nezávislým súdom zaručené v článku 47 druhom odseku Charty základných práv má rovnako ako vo vyššie citovanom rozsudku osobitný význam pre účinné uplatňovanie článkov 101 a 102 ZFEÚ, pričom

² Rozsudok z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky v súdnom systéme) ([C-216/18 PPU](#), pozri tiež tlačové komuniké č. [113/18](#)).

vnútroštátne súdy sú povinné na jednej strane preskúmať zákonnosť rozhodnutí vnútroštátnych orgánov hospodárskej súťaže a na druhej strane priamo uplatňovať tieto ustanovenia.

V druhom rade Všeobecný súd konštatuje, že posúdenie uskutočnené Komisiou v druhej fáze uvedeného preskúmania nie je v súlade s právom Únie. V prejednávanej veci žalobkyňa počas správneho konania predložila súbor konkrétnych dôkazov a špecifických informácií, ktoré, posudzované v celku, môžu podľa jej názoru dokazovať, že existovali závažné a preukázateľné dôvody domnievať sa, že jej reálne hrozilo riziko porušenia jej práv, pokiaľ by jej prípad mali preskúmať vnútroštátne orgány. Tieto dôkazy a informácie okrem iného poukazovali na kontrolu spoločnosti PKP Cargo vykonávanú štátom, na závislé postavenie predsedu poľského úradu hospodárskej súťaže vo vzťahu k výkonnej moci, keďže spoločnosť PKP Cargo bola členom združenia, ktorého cieľom je obhajovať a podporovať reformu súdneho systému v Poľsku, na zhovievavú politiku poľského orgánu hospodárskej súťaže voči spoločnosti PKP Cargo, na námietku podanú generálnym prokurátorom proti rozhodnutiam poľského orgánu hospodárskej súťaže týkajúcim sa spoločnosti PKP Cargo a na nespôsobilosť vnútroštátnych súdov príslušných v oblasti práva hospodárskej súťaže napraviť nedostatky poľského orgánu hospodárskej súťaže z dôvodu ich nedostatočnej skutočnej nezávislosti. V napadnutom rozhodnutí pritom Komisia neskúmala tieto dôkazy a v podstate sa obmedzila iba na konštatovanie, že tieto dôkazy sú nepodložené. Po konštatovaní, že Komisia nepreskúmala konkrétne a presne jednotlivé údaje, ktoré žalobkyňa uviedla v priebehu správneho konania, Všeobecný súd dospel k záveru, že Komisia si nespĺnila svoje povinnosti vyplývajúce z vyššie citovaného rozsudku, ako ani svoju povinnosť odôvodnenia.

UPOZORNENIE: Odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu obmedzujúce sa len na právne otázky možno podať na Súdny dvor v lehote dvoch mesiacov a desiatich dní od jeho doručenia.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Všeobecný súd.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499